

Philippa Gregory

TRI SESTRY,
TRI KRÁLOVNÉ

Sesterské puto je mocnejšie než kráľ.

Tri sestry,
tri královny

PHILIPPA GREGORY

Tri sestry, tri královné

Z angličtiny přeložil Otakar Kořínek

sloart

Copyright © 2016 by Levon Publishing Ltd.
Credit to Atria Books, a division of Simon and Schuster, Inc.
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2020
Translation © Otakar Kořínek 2020
Cover photo © Richard Jenkins 2020

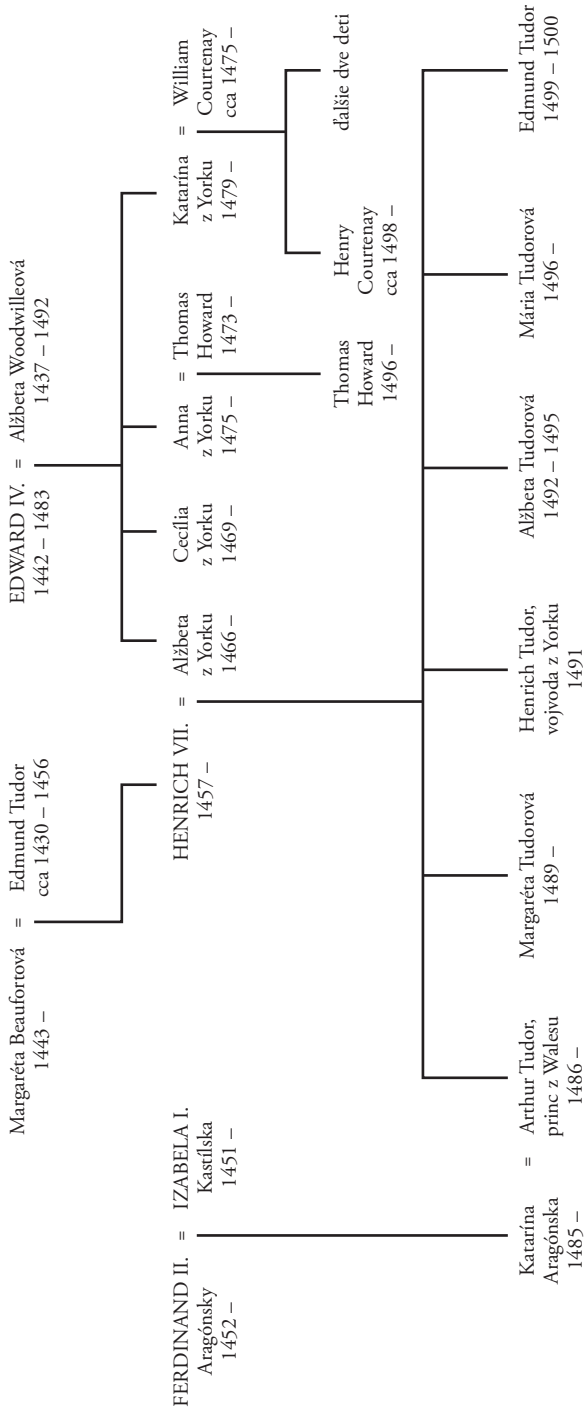
ISBN 978-80-556-4293-2

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Anthony

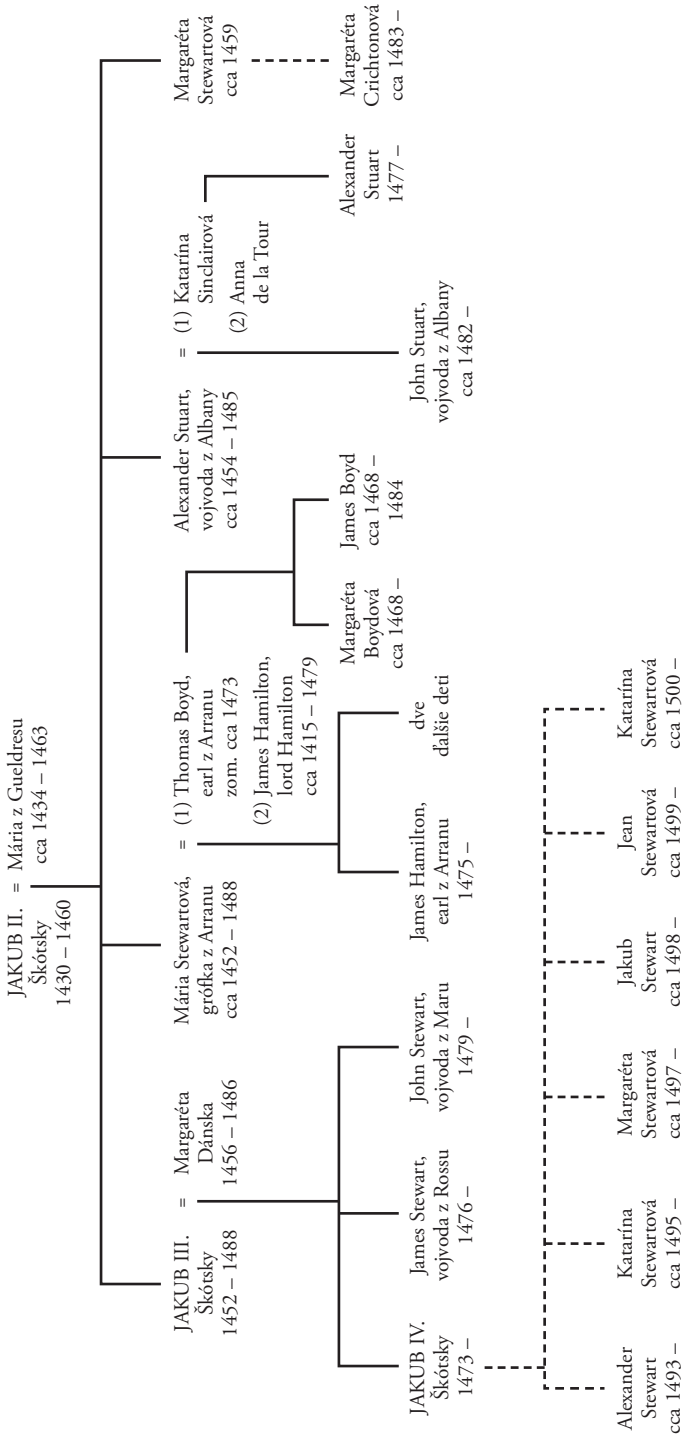

TUDOROVCI V ROKU 1501

ŠTEWARTOVCI V ROKU 1501

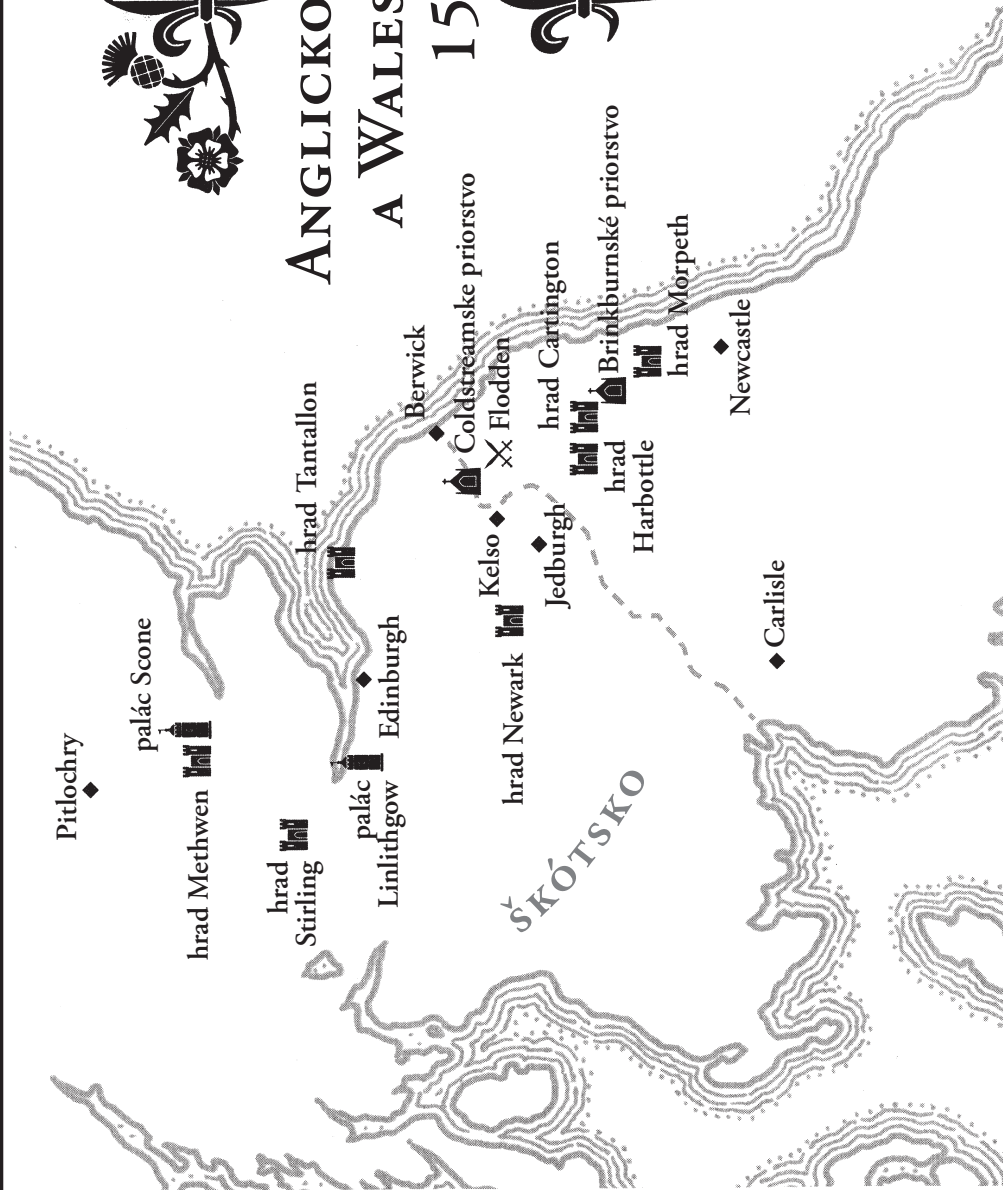

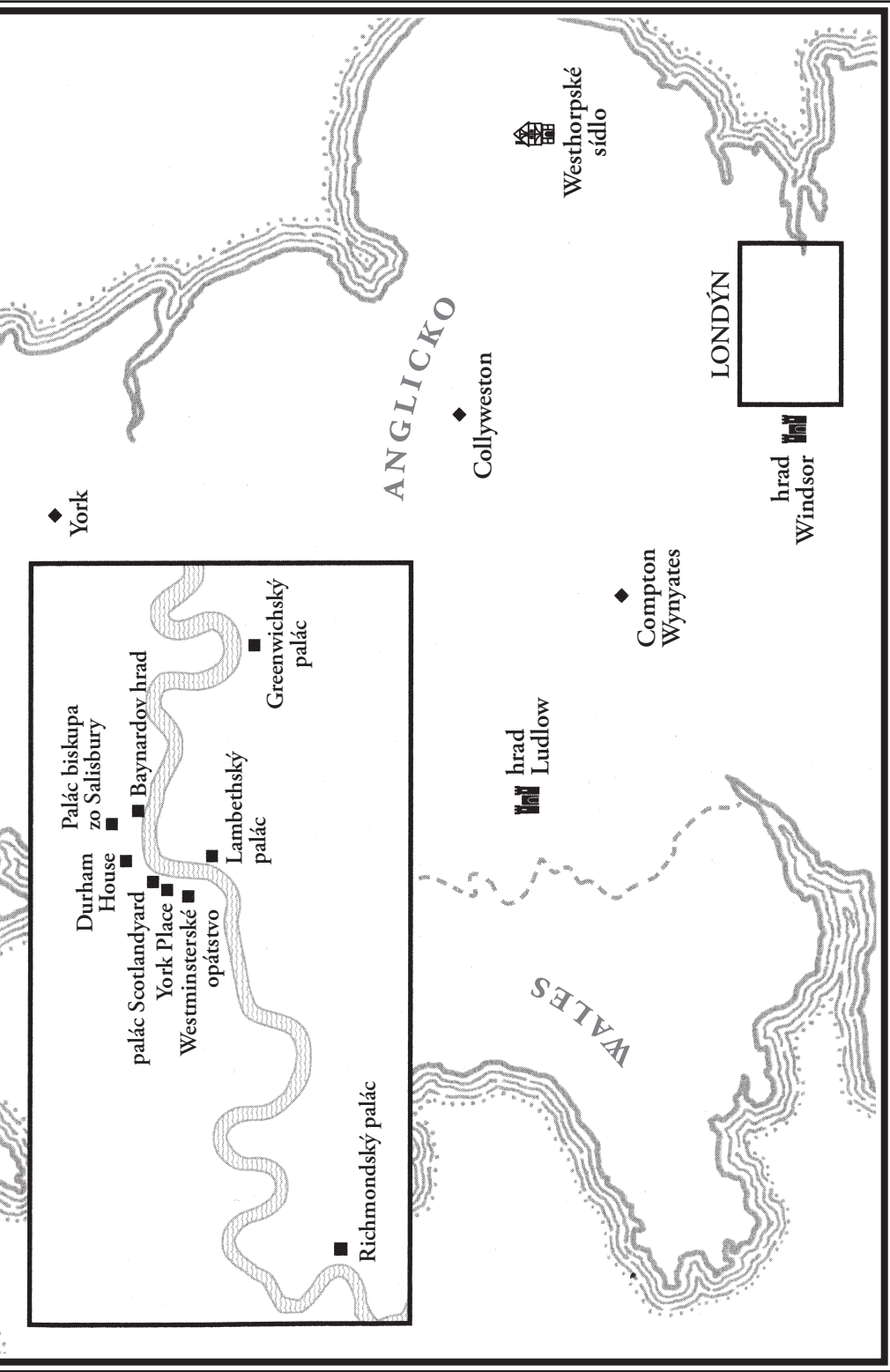

ANGLICKO, ŠKÓTSKO A WALES V ROKU

1501

♦ York

ANGLICKO

♦ Collyweston

Westhorpské sídlo

♦ Compton Wynyates

hrad Ludlow

LONDÝN

hrad Windsor

WALES

Richmondský palác

Palác biskupa zo Salisbury

Baynardov hrad

Greenwichský palác

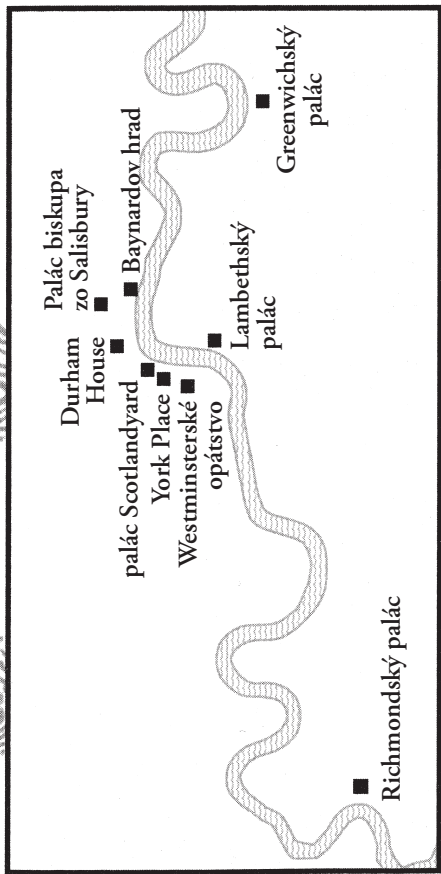
Lambethský palác

Westminsterské opátstvo

palác Scotlandyard

York Place

Durham House

BAYNARDOV HRAD, LONDÝN, ANGLICKO, NOVEMBER 1501

Ako tudorovská princezná mám nosiť bielu a zelenú. Naozaj sa pokladám za jedínú tudorovskú princeznú, lebo moja sestra Mária je na túto úlohu ešte primladá. Keď večeríme, pestúnka ju prinesie k stolu a zasa ju odnesie. Dozerám, aby jej opatrovatelkám bolo jasné, že ju majú len ukázať našej novej švagrinej a potom odísť. Netreba, aby sedela pri stole a napchávala sa kandizovanými slivkami. Z ťažkých jedál jej býva zle, a keď je unavená, plače. Má iba päť rokov a na štátne záležitosti je primladá. Na rozdiel odo mňa. Ja mám už dvanásť. Na svadbe musím hrať svoju úlohu. Bezo mňa by svadba nebola úplná. Povedala to sama moja urodzená stará matka, matka kráľa.

Potom poznamenala čosi, čo som dobre nepočula, ale viem, že škótski páni ma budú pozorovať, aby posúdili, či som dostatočne silná a vyspelá, aby som sa mohla ihneď vydať. Určite som. Všetci hovoria, že som urastené dievča, robustné ako waleský poník, zdravé ako dedinská slúžtička. Mám svetlé vlasy ako môj mladší brat Harry a veľké modré oči.

„Teraz je rad na tebe,“ povie mi s úsmevom stará matka. „Hovorí sa, že jedna svadba plodí ďalšiu.“

„Nebudem sa musieť trmáčať tak ďaleko ako princezná Katarína,“ poznamenám. „A budem chodiť domov na návštevy.“

„Áno,“ spečatí tú vyhladku sľub starej matky. „Vydáš sa za nášho suseda a postaráš sa, aby sa stal naším dobrým priateľom a spojencom.“

Princezná Katarína pricestovala až zo Španielska, z miesta vzdialeného stovky míľ. Pretože sa hádame s Francúzskom, musela prísť po mori, kde sa strhli príšerné búrky a jej loď takmer stroskotala. Keď ja pôjdem do Škótska, aby som sa vydala za tamojšieho kráľa, bude to veľký sprievod, ktorý prejde takmer štyristo míľ od Westminsteru do Edinburghu. Nebudem sa plaviť po mori, neprídem k dvoru chorá a do nitky premočená a zo svojej novej vlasti

si zájdem do Londýna, kedykoľvek sa mi zachce. Princezná Katarína však svoj domov už nikdy neuvidí. Keď sa prvý raz stretla s mojím bratom, vraj plakala. Pripadá mi to smiešne. Je detinská ako Mária.

„Budem na svadbe tancovať?“ vyzvedám.

„Zatancujete si spolu s Harrym,“ zavelí moja urodzená stará matka. „Po tom, čo nám španielska princezná a jej dvorné dámy predvedú španielsky tanec. Môžeš jej ukázať, ako tancuje anglická princezná.“ Potuteľne sa usmeje. „Uvidíme, kto je lepší.“

Ja, zaželám si v duchu. No nahlas sa spýtam: „Basse danse?“ Ten pomalý, veľkolepý tanec dospelých ovládam dokonale, vlastne je to skôr chôdza ako tanec.

„Galliardu.“

Nehádam sa. S mojou urodzenou starou matkou sa nikto neháda. Ona rozhoduje o tom, čo sa udeje v každej kráľovskej domácnosti, v každom paláci a hrade. Moja urodzená matka kráľovná iba súhlasí.

„Musíme si to nacvičiť,“ vyhlásim. Harryho prinútim ku skúšaniam sľubom, že ho budú všetci pozorovať. Je rád stredobodom pozornosti, vždy vyhráva preteky a súťaže v lukostrelbe a predvádza žartovné kúsky na svojom poníkoví. Je taký vysoký ako ja, hoci má iba desať rokov, takže nám to spolu pristane – ak nezačne vyvádzať hlúposti. Chcem ukázať španielskej princeznej, že som rovnako dobrá ako dcéra Kastílska a Aragónska. Moja mama a otec sú z rodu Plantagenetovcov a Tudorovcov. To sú samy osebe veľkolepé mená. Nech si Katarína nemyslí, že sme za jej príchod vďační. Pokiaľ ide o mňa, ja ďalšiu princeznú pri dvore nepotrebujem.

To moja urodzená matka trvá na tom, aby nás Katarína pred svadbou navštívila na Baynardovom hrade. Sprevádza ju jej dvor, ktorý s ňou prišiel až zo Španielska – na naše náklady, ako poznamenaná môj otec. Vojdú cez dvojité dvere ako útočná armáda, ich šaty, jazyk či ozdoby vlasov sú úplne iné ako naše a uprostred toho všetkého žiari nádherne odeté dievča, ktoré nazývajú „infantka“. Aké smiešne! Má pätnásť rokov, je princezná a nazývajú ju „dieťaťko“. Vrhnem pohľad na Harryho, či sa nezasmieje, keď sa uskrniem a utrúsim „báá-bo“, ako keď si utahujeme z Márie, no on sa na mňa nedíva. S vyvalenými očami hľadí na ňu, akoby videl nového koňa, talianske brnenie alebo niečo, po čom túži jeho srdce. Keď pozorujem jeho výraz, uvedomím si, že

sa do nej túži zaľúbiť ako rytier do panny v legende. Harry zbožňuje príbehy a balady o nedostupných dámach uväznených vo vežiach alebo priviazaných ku skalám, prípadne stratených v lesoch. Katarína naňho akosi zapôsobila už vtedy, keď sa s ňou stretol pred jej príchodom do Londýna. Možno ho očarili jej vyzdobené, závojom zahalené nosidlá, možno jej vzdelanie, lebo hovorí tromi jazykmi. Som taká rozčúlená! Kiežby bol bližšie, aby som ho mohla uštipnúť! Práve toto je dôvod, prečo by sa na kráľovských podujatiach nemal zúčastňovať nikto mladší ako ja.

Nie je vyslovene krásna. Je o tri roky staršia než ja, ale sme rovnako vysoké. Má svetlohnedé vlasy s medeným nádychom, len o čosi tmavšie ako moje. Čo ma, samozrejme, rozčúľuje – kto stojí o to, aby ho porovnávali s vlastnou švagrinou? Jej vlasy takmer nevidím, pretože nosí vysoký čepiec a skrýva sa za hustým závojom. Má modré oči ako ja, ale veľmi svetlé obočie a mihalnice. Očividne si ich nesmie prifarbovať, ako to robím ja. Obdivujem jej bledú smotanovú pokožku. Je drobná. Útly pás má tak pevne zošnúrovaný, že takmer nemôže dýchať, drobné chodidlá cupkajú v najsmiešnejších črievičkách, aké som kedy videla, vyšívaných zlatom a zdobených zlatými šnúrkami. Pochybujem, že by mi moja urodzená stará matka dovolila nosiť topánky so zlatými šnúrkami. Bola by to márnivosť a prejav svetáctva. Španieli sú určite veľmi svetácki. Ona určite.

Prezerám si ju a dávam si pozor, aby sa mi pocity neodrážali na tvári. Má šťastie, že sem mohla prísť. Má šťastie, že si ju môj otec vybral, aby ju vydal za môjho staršieho brata Arthura, má šťastie, že má takú švagrinu, ako som ja, a svokru ako moja mama – no predovšetkým má šťastie, že má starú matku, ako je lady Margaréta Beaufortová, ktorá sa postará, aby Katarína nevybočila z miesta, ktoré jej stanovil sám Boh.

Ukľoní sa a pobožká moju urodzenú matku a po nej moju urodzenú starú matku. Tak by to malo byť. Čoskoro však zistí, že urobí lepšie, ak sa bude usilovať zavďačiť predovšetkým starej matke. Matka mi pokynie a ja predstúpim. Španielska princezná a ja vysekne puckerlík v tom istom okamihu a rovnako hlboko sa ukloníme. Katarína vykročí a pobožkáme sa najprv na jedno a potom na druhé líce. Jej líca sú teplé a vidím, že sa červená, oči má zaliate slzami, akoby sa jej cnelo po jej skutočných sestrách. Vrhnem na ňu prísny pohľad, presne taký, akým sa díva môj otec, keď ho niekto žiada o peniaze. Nehodlám si ju obľúbiť kvôli jej modrým očiam a uhladeným spôsobom. Len nech si nemyslí, že príde k anglickému dvoru a my pri nej budeme vyzerať tuční a hlúpi.

Vôbec ju to nezarazí, hľadí priamo na mňa. Narodila sa a vychovávali ju na súťaživom dvore spolu s tromi sestrami, takže súpereniu rozumie. No čo je ešte horšie, pozerá sa na mňa, akoby jej môj prísny pohľad vôbec nepripadal chladný, ale dokonca trochu zábavný. Vtedy pochopím, že táto mladá žena nie je ako moje dvorné dámy, ktoré sa ku mne správajú milo za každých okolností, alebo ako Mária, ktorá ma poslúcha na slovo. Táto mladá žena je mi rovná, bude ma posudzovať, môže byť ku mne dokonca aj kritická. „Vitaj v Anglicku,“ poviem po francúzsky a ona odvetí strojenou angličtinou: „Teší ma, že môžem pozdraviť svoju sestru.“

Moja urodzená matka sa správa k svojej prvej neveste veľmi láskavo. Rozprávajú sa po latinsky a ja ich rozhovoru nerozumiem, takže si sadnem vedľa mamy a prezerám si Katarínine črievičky so zlatými šnúrkami. Mama pokynie hudobníkom a my s Harrym predstúpime a zaspievame anglickú ľudovú pieseň. Sme dokonale zladení a k refrénu sa pridajú aj naši dvorania a refrén sa opakuje niekoľkokrát dookola, až kým sa speváci nezačnú chichotať a mýliť si slová. No Katarína sa nesmeje. Vyzerá, akoby nikdy nevystrájala a nezábavala sa ako Harry a ja. Je, samozrejme, priveľmi formálna, pretože je Španielka. Všimam si, ako sedí – celkom nehybne, s rukami zloženými v lone, akoby pózovala na portrét –, a pomyslím si, že vyzerá naozaj kráľovsky. Asi si túto pózu osvojím aj ja.

Prinesú moju sestru Máriu, aby sa aj ona uklonila Kataríne, no Katarína sa zosmiešni, keď si kľakne, aby sa ich tváre ocitli na jednej úrovni a počula jej detský šepot. Mária, samozrejme, nerozumie ani slovo po latinsky či po španielsky, ale objíme Katarínu okolo krku, pobožká ju a nazve ju „sestlou“.

„Tvoja sestra som ja,“ opravím ju a potiahnem za drobnú rúčku. „Táto dáma je tvoja švagriná. Vieš povedať švagriná?“

Pravdaže nevie. Šušle a všetci sa tomu smejú a tvrdia, že je to roztomilé, a ja sa spýtam: „Urodzená matka, nemala by Mária byť už v posteli?“ Až vtedy si každý uvedomí, ako je neskoro, a všetci vyjdeme von s blikajúcimi pochodňami odprevať Katarínu, akoby už bola korunovaná kráľovná a nie iba najmladšia dcéra španielskeho kráľa a kráľovnej, ktorej sa pošťastilo vydať sa do našej rodiny – do rodiny Tudorovcov.

Pobožká všetkých na dobrú noc, a keď príde rad na mňa, pritisne svoje teplé líce k môjmu a s tým svojím hlúpym prízvukom povýšene prehodí: „Dobrá noc, sestra.“ Odtiahne sa, uvidí moju zamračenú tvár a zachichoce sa. „No toto!“ zvolá a potľapká ma po líci, akoby ju moja zlá nálada vôbec netrápila.

Je to naozajstná princezná, prirodzene kráľovská ako moja matka. Toto dievča sa stane anglickou kráľovnou, preto pokorne znášam jej dotyk, pripomínajúci skôr pohladkanie. Uvedomím si, že ju mám rada, a zároveň ju nemôžem vystáť.

„Dúfam, že sa budeš ku Kataríne správať láskavo,“ poznamená mama, keď na druhý deň ráno vychádzame po bohoslužbe z jej súkromnej kaplnky.

„Nebudem, ak si myslíš, že si sem príde a bude sa nad nami vyvyšovať,“ odvrknem nahnevane. „Nebudem, ak sa k nám mieni správať, akoby nám robila láskavosť. Videla si jej šnúrky?“

Mama sa s úprimným pobavením zasmieje. „Nie, Margaréta, nevidela som jej šnúrky, ani som sa nepýtala, čo si o nej myslíš. Vyjadrila som iba nádej, že k nej budeš milá.“

„Samozrejme,“ prikývnem a zahľadím sa na svoju modlitebnú knižku zdobenú drahokamami. „Dúfam, že som milá ku všetkým.“

„Je ďaleko od domova a zvyknutá na veľkú rodinu,“ pokračuje mama. „Určite bude potrebovať priateľku a aj teba by možno potešila spoločnosť staršieho dievčaťa. Ja som vyrastala obklopená sestrami a každým rokom si ich vážim čoraz viac. Aj ty možno zistíš, že tvoje družky z mladosti sú tvoje najvernejšie priateľky, že tvoje sestry sú strážkyňami tvojich spomienok a nádejí do budúcnosti.“

„Zostanú s Arthurom tu?“ spýtam sa. „Budú žiť s nami?“

Mama mi položí ruku na plece. „Kiežby tu mohli zostať! No tvoj otec sa domnieva, že by mali odísť do Arthurovho kniežatstva a žiť v Ludlowe.“

„Čo si o tom myslíš moja urodzená stará matka?“

Mama pokrčí plecami. To znamená, že je už rozhodnuté. „Hovorí, že princ z Walesu musí vládnuť vo Walese.“

„Ešte ti tu zostanem ja.“ Položím ruku na jej ruku, aby som ju udržala pri sebe. „Ja budem stále tu.“

„Spolieham sa na teba,“ odvetí chlácholivo.

Pred svadbou strávim osamote s bratom Arthurom iba jedinú krátku chvíľu. Kráča so mnou po dlhej chodbe. Zdola počujeme, ako muzikanti spustia ďalšiu pieseň, a dolieha k nám šum hlasov popíjajúcich, veseliacich sa a smejúcich ľudí. „Nemusíš sa jej ukláňať tak hlboko,“ vyčítam mu trpko. „Jej otec

a mama sú na tróne noví, tak ako náš otec. Nemá sa čím pýšiť. Nie sú o nič lepší než my. Nepochádzajú zo starobylého rodu.“

Brat očervenie. „Podľa teba je pyšná?“

„Bezdôvodne.“ Počula som starú matku, ako presne toto povedala mame, takže to musí byť pravda.

Arthur však namietne. „Jej rodičia dobyli Španielsko a vzali si ho späť od Maurov. Sú to najvýznamnejší križiaci na svete. Jej mama je bojovná kráľovná. Sú nesmierne bohatí a patrí im polovica nezmapovaného sveta. Určite má byť na čo hrdá.“

„Možno,“ pripustím s nevôľou. „Ale my sme Tudorovci.“

„Sme,“ súhlasí so smiechom. „Tým však nikoho neohromíme.“

„Ale ohromíme,“ nedám sa. „Najmä teraz...“

Viac o tom nehovoríme. Obidvaja vieme, aké množstvo dedičov anglického trónu existuje, tucty chlapcov z rodu Plantagenetovcov, príbuzných našej matky, ktorí stále žijú pri dvore alebo ušli do exilu. Otec zabil maminých bratancov v bitkách a zničil nejedného uchádzača o trón. Pred dvoma rokmi dal popraviť nášho bratanca Edwarda.

„Pokladáš ju za namyslenú?“ nalieha. „Správala sa k tebe nezdvorilo?“

Bezmocne rozhodím rukami ako mama v situáciách, keď stará matka zamietne jej rozhodnutie. „Vôbec sa neobťažuje so mnou rozprávať, nemá záujem o mladšiu sestru. Má veľa práce s okúzľovaním ostatných, najmä nášho otca. Navyše, takmer nehovorí po anglicky.“

„Nie je iba plachá? Ako ja?“

„Prečo by bola plachá? Bude sa vydávať, nie? Stane sa anglickou kráľovnou. Stane sa tvojou ženou. Mala by byť bez seba od radosti.“

Arthur ma so smiechom objíma. „Myslíš, že na svete neexistuje nič lepšie, ako byť anglickou kráľovnou?“

„Nie,“ odvetím presvedčene. „Mala by si to uvedomiť a byť vďačná.“

„Ale ty budeš kráľovnou Škótska,“ zdôrazní. „To je tiež veľkolepé postavenie. Máš sa na čo tešiť.“

„Aj sa teším a určite nebudem nervózna, nebudem túžiť po domove a nebudem si pripadať osamelá.“

„Kráľ Jakub bude šťastný muž, keď bude mať takú spokojnú nevestu.“

Týmto spôsobom som ho zdvorilo upozornila, že Katarína Aragónska na nás hľadí zvrchu cez svoj dlhý španielsky nos. Dala som jej prezývku Katarína Arogantná a Mária ma pri tom počula, lebo tá malá je všade a vždy načúva, o čom

sa rozprávajú starší a rozumnejší. Zapamätá si to a za každým, keď ju počujem blabotať a vidím, ako sa mama mračí a trpezlivo ju opravuje, musím sa smiať.

Svadba je oslnivá, zariadovala ju, samozrejme, moja urodzená stará matka, aby predviedla svetu, akí sme bohatí a dôležití. Otec minul za týždeň rytierskych turnajov a osláv celý majetok, víno tieklo prúdom, na Smithfield Markete opekali voly a ľudia trhali svadobný koberec, aby mali doma na príborníku kúsok tudorovskej slávy. Mám prvú príležitosť vidieť kráľovskú svadbu a prezrieť si nevestu od vrchu jej krásneho bieleho čipkovaného závoja, ktorý nazývajú mantila, až po päty jej vyšívaných črievičiek.

Pristane jej to, to nepopieram, ale nevidím dôvod ospevovať jej nadpozemskú krásu. Z pliec jej takmer po pás splyvajú dlhé, do zlata a medena sfarbené kučery. Je pôvabná ako obrázok. Pripadám si vedľa nej nemotorná, zdá sa mi, že mám priveľké ruky a nohy. Bolo by malicherné a hriechne, keby som preto o nej zmyšľala zle, ale v duchu si priznám, že pre všetkých bude lepšie, keď počne syna a tudorovského dediča, odíde na niekoľko mesiacov do ústrania a vráti sa tučná.

Len čo sa hostina skončí, otvoria sa dvojité dvere na konci hodovnej siene a tanečníci odetí v tudorovskej zeleni pritiahnu dovnútra veľkolepý voz. Je to vlastne obrovský, krásne vyzdobený hrad s ôsmimi dámami vnútri, hlavná tanečníčka je oblečená ako španielska princezná a na každej vežičke stojí chlapec z chrámového zboru a spieva na ňu ódy. Za ním prichádza ďalší voz v podobe plávajúcej lode so vzdúvajúcimi sa plachtami z hodvábu broskyňovej farby, obsadený ôsmimi rytiermi. Loď pristane pri hrade, ale dámy odmietnu tancovať, a tak rytieri na hrad zaútočia a predstierajú boj, kým im dámy nehodia papierové kvety a nezostúpia k nim. Potom hrad a loď odtiahnu a dámy sa s rytiermi dajú do tanca. Katarína Arogantná zatlieska a na znamenie vďaky sa ukloní môjmu kráľovskému otcovi za jeho dôkladne prepracovaný kompliment. Nahnevá ma, že mi v tom predstavení nepridelili nijakú úlohu, že sa nedokážem usmievať. Zachytím Katarínin pohľad a som presvedčená, že sa mi v duchu posmieva. Vychutnáva poctu, akú jej prejavil môj otec. Všetko sa točí okolo nej, čo je uprostred večere dosť nechutné.

Potom je rad na Arthurovi. Tancuje s maminou dvornou dámou a po ňom vyjdeme na parket my s Harrym a zatancujeme galliardu. Je to rýchly, ohnivý tanec, s hudbou takou vábivou ako dedinská giga. Muzikanti nasadia rýchle

tempo, ale my s bratom sme skvelí partneri, dokonale zohratí a vycvičení. Ne-
popletieme jediný krok, nikto by to nezatancoval lepšie. Ale v jednej chvíli, keď
krúžim na mieste s vystretými rukami, keď mi víriace šaty odhaľujú chodidlá
a členky a všetky oči sú upreté na mňa – presne v tej chvíli Harry ustúpi na-
bok, odhodí ťažký kabátek a vzápätí priskočí ku mne iba v rozviatej plátennej
košeli. Otec a mama mu zatlieskajú a brat sa červená a vyzerá tak chlapčensky
pôvabne, že mu všetci prevolávajú na slávu. Ďalej sa usmievam, ale v duchu
zúrim, a keď sa znova chytíme za ruky, poriadne ho uštipnem do dlane.

To, že ma o túto scénu okradol, ma, samozrejme, neprekvapuje. Viac-me-
nej som očakávala, že urobí niečo, čím upúta na seba pozornosť. Celý deň ho
trápilo, že Arthur hrá prím a on je stále druhý. Sprevádzal Katarínu uličkou
opátstva, no pred oltárom ju musel odovzdať, odstúpil a stál tam celkom za-
budnutý. Teraz, po Arthurovom nevýraznom tanci, má šancu zažiť. Keby
som mu mohla dupnúť na prsty, tak to urobím, ale zachytím Arthurov pohľad,
brat na mňa sprisahanecky žmurkne. Obidvaja myslíme na to isté – Harry je
neznesiteľne rozmazaný, čo si uvedomujú všetci s výnimkou našich rodičov.

Tanec sa skončí a my s Harrym sa spoločne ruka v ruke ukloníme, pri-
stane nám to ako vždy. Vrhnem pohľad na škótskych pánov, ktorí ma uprene
pozorujú. Aspoň ich Harry vôbec nezaujíma. Jeden z nich, James Hamilton,
je príbuzný škótskeho kráľa. Určite ho teší, že zo mňa bude veselá kráľovná.
Jeho bratanec kráľ Jakub rád tancuje a hoduje a ja sa k nemu ochotne pridám.
Všimnem si, že páni si vymenia zopár rýchlych slov, a som si istá, že odsú-
hlasia ďalšiu svadbu, tú moju, a bude čoskoro. Na tej Harry nebude tancovať
a okrádať ma o pozornosť, pretože to nedopustím, a Katarína bude mať vlas-
y skryté pod čepcom a budem to ja, kto vstane a privíta loď s hodvábnymi
plachtami broskyňovej farby a všetkých tanečníkov.

Harry ani ja nesmieme zostať do konca hostiny a sprevádzať princeznú do
postele ani počúvať modlitby nad svadobným lôžkom. Myslím, že je nezdvorilé
a nepatrí sa, aby s nami zaobchádzali ako s deťmi. Stará matka nás posielala do na-
šich izieb, a hoci sa dívam na mamu, dúfajúc, že povie, že Harry musí ísť, ale ja
môžem zostať dlhšie, mama bez záujmu odvráti pohľad. Slovo starej matky je
ako vždy zákonom. Ona je najvyšší sudca, mama len občas udelí vzácnu kráľov-
skú milosť. A tak sa len ukloníme kráľovi, mame, mojej urodzenej starej matke
a drahému Arthurovi a Kataríne Arogantnej a potom musíme odísť. Čo najpo-
malšie sa vlečieme z jasne osvetlených komnát, kde blčia sviece z bieleho vosku,
akoby nestáli viac než lojové, a hudobníci hrajú, akoby hodlali hrať celú noc.

„Aj ja budem mať takú svadbu,“ vyhlási Harry cestou hore schodmi.

„Na tú si ešte počkáš,“ provokujem ho. „No ja sa vydám už čoskoro.“

Keď vojdem do komnaty, pokľaknem pred svojím súkromným oltárom, a hoci som sa chcela modliť za Arthurov dlhý život a šťastie a pripomenúť Bohu, že Tudorovcom niečo dlhuje, zisťujem, že sa modlím len za to, aby škótski vyslanci povedali kráľovi, nech po mňa ihneď pošle, lebo chcem svadobnú hostinu takú veľkolepú, ako bola táto, a šatník taký bohatý, ako má Katarína Arogantná, a črievičky – chcem stovky črievičiek – a prisahám, že všetky budú mať vyšívané špičky a zlaté šnúrky.

RICHMONDSKÝ PALÁC, ANGLICKO, JANUÁR 1502

Moja modlitba je vypočutá, lebo Boh modlitbám Tudorovcov vždy načúva, a škótsky kráľ prikáže svojim vyslancom, aby vyjednávali s radcami môjho otca. Dohodnú sa na výške vena, na služobníctve, na rente, na pozemkoch, ktoré budú v Škótsku patriť iba mne, a počas vianočných sviatkov prebieha medzi škótskym dvorom a richmondským palácom usilovná výmena listov, kým ku mne nepríde stará matka so slovami: „Princezná Margaréta, s potešením ti oznamujem, že ťa z vôle Božej vydáme.“

Zdvihnem sa z úctivej poklony a tvárim sa čo najnevinnejšie a najprekvapenejšie. Ale prekvapená nie som, lebo ráno mi oznámili, že ma pred večerou navštívia moja urodzená stará matka a matka a že si mám pri tej príležitosti obliecť najlepšie šaty. Pripadá mi to naozaj smiešne.

„Mňa?“ začudujem sa ľúbezne.

„Áno,“ prikývne matka. Vošla do miestnosti pred starou matkou, ale ako si sa jej podarilo opäť zostať druhá. „Vydáš sa za kráľa Jakuba Škótskeho.“

„Je to otcovo želanie?“ spýtam sa, ako ma učila guverniantka.

„Áno,“ odvetí stará matka. „Môj syn, náš kráľ, s ním uzavrel dohodu. Medzi nami a Škótskom zavládne trvalý mier a vaše manželstvo ho spečatí. Ale požiadala som ho, aby si zostala s nami tu v Anglicku, kým nedospeješ.“